

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. PhDr. Petra Kuchynky, Ph.D. a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce J.K., zastoupeného Ing. Ladislavem Kubickou, daňovým poradcem, se sídlem Sokolov, Rokycanova 1929, proti žalovanému Finančnímu úřadu pro Karlovarský kraj, se sídlem Karlovy Vary, Západní 19, v řízení o žalobě ze dne 18. června 2013 na ochranu proti nečinnosti žalovaného,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se odmítá.**
- II. **Žalobci se z účtu Krajského soudu v Plzni v r a c í zaplacený soudní poplatek za žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve výši 2.000,- Kč, který bude vyplacen k rukám zástupce žalobce Ing. Ladislava Kubici, daňového poradce, do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.**
- III. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou ze dne 18.6.2013, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou téhož dne, se žalobce domáhá, aby žalovaný vydal rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 23.12.2010 o prominutí příslušenství daní dle ustanovení § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), a to nejpozději do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

V podané žalobě žalobce uvedl: „Dne 23.12.2010 podal žalobce žádost o prominutí příslušenství daní dle ustanovení zákona č. 337/1992 Sb., v aktuálním znění, § 55a – viz příloha. Touto žádostí žádal o prominutí vyčíslených a sdělených, ale stejně tak doposud nesdělených příslušenství daní tak, jak o těchto skutečnostech vede evidenci žalovaný. Dne 31.3.2011 vydal žalovaný výzvu k odstranění pochybností, ve které požadoval sdělit ty údaje, které jsou zcela v jeho kompetenci, a tudíž z obecných zásad pro správní řízení zcela nadbytečně je požadoval po žalobci. Výzva byla doručena dne 8.4.2011 k rukám zástupce žalobce. Žalobce odpověděl sdělením, ve kterém rozvedl svou žádost, a uvedl, že požadované podklady je možné sdělit postupem, kdy žalovaný vyčíslí všechna aktuální příslušenství dle evidence, kterou vede ze zákona jako povinnost a tento výstup žalobce obratem připojí ke své žádosti, aby byl naplněn formální a zcela neracionální požadavek žalovaného. Dne 17.5.2011 žalovaný na předmětnou výzvu reagoval rozhodnutím o odložení žádosti – viz příloha. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 27.5.2011. Obranou proti postupu bylo podání stížnosti k Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně, které však nápravu nesjednalo. Žalobci tak nezbyvá než se obrátit na soud o ochranu před nečinností správního orgánu.“

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 26.12.2010 byla žalovanému doručena a pod č.j. 91596/10 zaevidována žádost žalobce ze dne 23.12.2010 o prominutí příslušenství daní dle § 55a zákona o správě daní a poplatků (dále též jen „*žádost*“). V textu žádosti žalobce mimo jiné uvedl, že žádá o prominutí všech příslušenství u všech daní vyměřených v posledních šesti letech.

Žalovaný dne 30.3.2011 vyzval žalobce dle § 74 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*daňový řád*“), k odstranění vad podání spočívajících v absenci určení výše příslušenství daně a daně, k níž se toto příslušenství vztahuje, z toho důvodu, aby mohl žalobci určit výši správního poplatku. Výzva je evidována pod č.j. 32564/11/123920403413. Ke splnění výzvy byla žalobci stanovena 8 denní lhůta ode dne doručení výzvy. Zároveň žalovaný žalobce poučil, že nebudou-li vady podání odstraněny, stává se podání (žádost) uplynutím stanovené lhůty neúčinným (74 odst. 3 daňového řádu). Výzva byla zástupci žalobce doručena dne 8.4.2011.

Žalobce na výzvu žalovaného reagoval podáním ze dne 17.4.2011, žalovanému doručeným dne 19.4.2011 a zaevidovaným pod č.j. 62850/10, ve kterém uvedl, že žádal o prominutí všech příslušenství u všech daní vyměřených nebo vzniklých za posledních šest let před podáním žádosti o prominutí. Údaje, které jsou výzvou žádány, nejsou žalobci známy, a proto odkazuje na evidenci správce daně, který skutečnosti ohledně výše příslušenství v jednotlivých položkách u jednotlivých daní eviduje. Pokud by žalovaný trval na uvedení žádaných konkrétních údajů ze strany žalobce, potom žalobce žalovaného žádá o poskytnutí výpisu z evidence daňových povinností s uvedením příslušných skutečností, který by následně doložil ke své žádosti. K výzvě žalovaného dále žalobce podotkl, že takovýto postup žalovaného je neobvyklý a odporuje rozšířené správní praxi, navíc je úkon žalovaného zatížen vadou pro nečinnost, jestliže uvedenou výzvu vydal v době více než tři měsíců po podání žádosti, tedy v době, kdy již mělo být rozhodnuto.

Žalovaný dne 17.5.2011 vydal ve věci žádosti žalobce o prominutí příslušenství daní ze dne 23.12.2010 č.j. 91596/10 vyrozumění o neúčinnosti podání, v němž uvedl, že uplynutím lhůty, která byla stanovena k odstranění vad tohoto podání, se podání stalo v souladu s § 74 odst. 3 daňového řádu neúčinným, neboť žalovaný nepovažoval skutečnosti uvedené v podání žalobce ze dne 17.4.2011 za způsobilé odstranit vytýkané vady žádosti žalobce. Vyrozumění o neúčinnosti podání bylo žalobci doručeno dne 27.5.2011.

Žalobce se poté bránil u nadřízeného správce daně (Odvolací finanční ředitelství) stížností ze dne 19.2.2013 proti postupu žalovaného dle § 261 daňového řádu a zároveň podnětem k prošetření nečinnosti žalovaného dle § 38 daňového řádu. Toto podání žalobce bylo Odvolacímu finančnímu ředitelství doručeno dne 20.2.2013.

Vyrozuměním ze dne 20.3.2013 oznámil nadřízený správce daně žalobci, že jeho podnět upozorňující na nečinnost žalovaného ve smyslu § 38 daňového řádu odkládá, neboť jej neshledal důvodným.

Vyrozuměním o výsledku šetření stížnosti proti postupu žalovaného dle § 261

daňového řádu ze dne 23.4.2013 č.j. 353441/13/2403-24800-402516 bylo žalobci oznámeno, že ani jeho stížnost na postup správce daně nebyla neshledána důvodnou. Toto vyrozumění bylo žalobci doručeno dne 29.4.2013.

Ze správního spisu a z činnosti soudu je známo, že žalobce podal dne 25.7.2011 ke Krajskému soudu v Plzni dvě žaloby – 1. žalobu proti rozhodnutí žalovaného, soudem zaevidovanou pod sp. zn. 57 Af 34/2011, kterou žalobce napadl vyrozumění žalovaného ze dne 17.5.2011 a 2. žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného (soudem vedenou pod sp. zn. 57 Af 35/2011), v níž žalobce navrhoval, aby žalovaný ve věci jeho žádosti ze dne 23.12.2010 vydal rozhodnutí. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla usnesením soudu ze dne 29.7.2011 č.j. 57 Af 34/2011-10 odmítnuta podle § 46 odst. 1 s.ř.s. ve spojení s § 70 písm. a) s.ř.s. z důvodu nepřípustnosti. Toto rozhodnutí soudu nabylo právní moci dne 11.8.2011. Žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného vzal žalobce dne 19.2.2013 zpět, a proto soud usnesením ze dne 20.2.2013 č.j. 57 Af 35/2011-70 řízení o ní zastavil. Usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci dne 4.3.2013.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „soudní řád správní“ nebo „s.ř.s.“). Ochrana proti nečinnosti správního orgánu je upravena v § 79 a násl. soudního řádu správního.

Dle § 79 odst. 1 s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Podle § 80 odst. 1 s.ř.s. žalobu lze podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.

Podle § 80 odst. 2 s.ř.s. zmeškání lhůty nelze prominout.

V této věci se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti spočívající v nevydání rozhodnutí o jeho žádosti ze dne 23.12.2010 o prominutí příslušenství daně dle § 55a zákona o správě daní a poplatků.

Podle § 55a odst. 1 zákona o správě daní a poplatků ministerstvo může daň zcela nebo částečně prominout z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti. K tomuto prominutí může dojít v kterémkoli stadiu daňového řízení.

Soud předně poznamenává, že do 31.12.2010 byla správa daní upravena zákonem o správě daní a poplatků, který byl s účinností od 1.1.2011 nahrazen daňovým řádem.

Žádost žalobce o prominutí příslušenství daní byla žalovanému doručena dne 26.12.2010. Podle přechodného ustanovení § 264 odst. 6 daňového řádu žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně, které byly podány podle dosavadních právních předpisů a které nebyly vyřízeny do dne nabytí účinnosti daňového řádu, se posoudí podle podmínek obsažených v dosavadních právních předpisech.

O prominutí příslušenství daně dle § 55a odst. 1 zákona o správě daní a poplatků rozhodovalo Ministerstvo financí. Dle § 55a odst. 2 zákona o správě daní a poplatků mohlo Ministerstvo financí obecně závazným právním předpisem zmocnit k provádění tohoto svého oprávnění správce daně. Vyhláškou Ministerstva financí č. 299/1993 Sb., kterou se zmocňují územní finanční orgány k promíjení příslušenství daně, ve znění změn provedených vyhláškou č. 209/2003 Sb., tak byly stanoveny podmínky, za nichž mohly finanční úřady promíjet příslušenství daně. Finanční úřad mohl příslušenství daně zcela nebo částečně prominout, a to maximálně do výše 600.000 Kč v běžném kalendářním roce u jednoho daňového dlužníka a jedné daně. Pravidla promíjení příslušenství daně se do 31.12.2010 řídila pokynem D-330 Ministerstva financí, kterým se vymezily nejčastější důvody pro prominutí příslušenství daně z důvodu tvrdosti podle ustanovení § 55a zákona o správě daní a poplatků. Dle čl. I, odst. 1 písm. d) pokynu D-308 Ministerstva financí byla lhůta pro vydání rozhodnutí o prominutí daně dle ustanovení § 55a zákona o správě daní a poplatků stanovena v délce 6 měsíců.

Lhůta stanovená pokynem Ministerstva financí je dle správní praxe pro správní orgán závazná, takto stanovenou lhůtu však nelze považovat za lhůtu stanovenou zvláštním právním předpisem tak, jak ji předpokládá ustanovení § 80 odst. 1 s.ř.s. Není-li tudíž lhůta pro vydání rozhodnutí zvláštním zákonem stanovena, a není stanovena ani subsidiárně zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť ten je v daňovém řízení ze subsidiárního použití vyloučen (§ 99), pak se lhůta stanovená pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti počítá ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.

V daném případě byla žádost žalobce doručena žalovanému dne 26.12.2010. Pokud by žádost žalobce byla bezvadná, měl o ni žalovaný rozhodnout ve lhůtě do 6 měsíců ode dne jejího doručení žalovanému, tj. do 26.6.2011. Žalovaný však v tomto případě nerozhodl ve věci samé, neboť dle jeho názoru trpěla žádost žalobce vadami. Žalobce k výzvě žalovaného vady žádosti svým podáním ze dne 17.4.2011 neodstranil, a žalovaný vyrozuměním ze dne 17.5.2011 žalobci sdělil, že podání jeho žádosti je v souladu s § 74 odst. 3 daňového řádu neúčinné. Toto vyrozumění bylo žalobci doručeno dne 27.5.2011.

Posledním úkonem, který žalobce vůči správnímu orgánu ve věci žádosti o prominutí příslušenství daně učinil, bylo tudíž podání ze dne 17.4.2011, žalovanému doručené dne 19.4.2011. Posledním úkonem žalovaného vůči žalobci bylo doručení vyrozumění ze dne 17.5.2011 o neúčinnosti podání jeho žádosti dne 27.5.2011. Pokud shledával žalobce v postupu žalovaného nečinnost, lhůta pro podání žaloby na ochranu proti této nečinnosti žalovaného tak začala nejdéle plynout ode dne 28.5.2011 a skončila dne 28.5.2012. Vzhledem k tomu, že žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu v této věci byla soudu

doručena až dne 18.6.2013, byla podána opožděně.

K povaze posledního úkonu ve smyslu § 80 odst. 1 s.ř.s. se vyjádřil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12.6.2006 č.j. 8 Ans 3/2005-107 (ve Sb. NSS publikovaný pod č. 931/2006) takto: „Úkonem ve smyslu § 80 odst. 1 s.ř.s. je nutno rozumět procesní úkon účastníka řízení nebo správního orgánu ve správním řízení. Takovýmto úkonem není samotná urgence vyřízení či sdělení správního orgánu, že má za to, že nejsou dány důvody, aby ve věci dále rozhodoval.“ V tomto rozsudku je dále uvedeno: „Lhůta stanovená v § 80 odst. 1 s.ř.s. vychází mj. i z toho, že je na účastníku řízení, aby dbal náležitě ochrany svých práv a možnost žaloby proti nečinnosti správního orgánu využil v přiměřené, zákonem stanovené lhůtě. Pokud by za úkon ve smyslu závěrečné části ustanovení § 80 odst. 1 s.ř.s. byla naopak považována pouhá urgence či zmíněné sdělení správního orgánu, znamenalo by to, že i v případech, když již od posledního (předchozího) úkonu uplynula lhůta k podání žaloby, počala by takovýmto mimoprocesním úkonem běžet lhůta nová, což by ve svém důsledku fakticky negovalo smysl této zákonné lhůty.“

S výše uvedeným závěrem se rovněž plně ztotožnil Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 8.8.2007 sp. zn. IV. ÚS 578/2006 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) a dále doplnil: „Lhůta podle § 80 odst. 1 s.ř.s. je lhůtou objektivní, jejíž počátek nemůže být do té míry v dispozici žalobce, jemuž by lhůta počala běžet vždy znovu s každým dalším jeho podáním směřujícím k vyřízení správní věci, byť doplněným o některé další skutečnosti. Poslední procesní úkon žalobce učiněný vůči správnímu orgánu, který má na mysli ustanovení § 80 odst. 1 s.ř.s., je tak třeba vykládat z účelu a smyslu citovaného zákona, kdy zmeškání této lhůty nelze prominout (§ 80 odst. 2 s.ř.s.).

Ve světle shora citované judikatury zdejší soud v předmětné věci konstatuje, že za poslední úkon žalobce ve věci jeho žádosti nelze považovat podnět ze dne 19.2.2012 na nečinnost žalovaného a stížnost na postup správce daně dle § 261 daňového řádu, neboť právě takovým úkonem (ač procesním) by počala běžet nová lhůta pro podání žaloby a došlo by tak k popření účelu a smyslu institutu samého.

V neposlední řadě nelze ani tvrdit, že skutečností, od které by se odvíjela lhůta pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného v této věci, byl den, kdy nabylo právní moci usnesení soudu o odmítnutí žaloby žalobce proti vyrozumění žalovaného ze dne 17.5.2011, resp. usnesení o zastavení řízení o první žalobcově žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, neboť již ze samotného znění § 80 odst. 1 in fine s.ř.s. vyplývá, že takovým úkonem je poslední úkon žalobce vůči správnímu orgánu nebo správního orgánu vůči žalobci ve správním řízení, nikoli poslední úkon v řízení soudním.

Vzhledem k tomu, že žaloba žalobce na ochranu proti nečinnosti žalovaného byla podána opožděně a dle § 80 odst. 2 s.ř.s. nelze zmeškání této lhůty prominout, nezbylo soudu než žalobu žalobce ze dne 18.6.2013 podle § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. usnesením odmítnout (výrok I.).

Protože řízení o žalobě bylo skončeno procesním rozhodnutím, nemohl se soud zabývat věcnými argumenty obsaženými v žalobě.

Žaloba byla před prvním jednáním odmítnuta, a proto soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrátí žalobci z účtu soudu zaplacený soudní poplatek za žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve výši 2.000,-Kč, který bude vyplacen k rukám zástupce žalobce Ing. Ladislava Kubici, daňového poradce, do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok II.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty první s.ř.s., podle něhož žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (výrok III.).

P o u č e n í : *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.*

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 14. dubna 2014

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková